

C84 – ECO7

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2004-2005

25 januari 2005

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ECONOMIE, WERK EN SOCIALE ECONOMIE

Interpellatie van de heer Johan Sauwens tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de toestand van de Limburgse economie ten opzichte van de rest van Vlaanderen
Met redenen omklede moties

Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie

Dinsdag 25 januari 2005

Voorzitter: mevrouw Trees Merckx-Van Goeij

– *De interpellatie wordt gehouden om 13.35 uur.*

Interpellatie van de heer Johan Sauwens tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de toestand van de Limburgse economie ten opzichte van de rest van Vlaanderen

De voorzitter: Aan de orde is de interpellatie van de heer Sauwens tot de heer Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de toestand van de Limburgse economie ten opzichte van de rest van Vlaanderen.

De heer Sauwens heeft het woord.

De heer Johan Sauwens: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister-president, dames en heren, het was vorig jaar reeds duidelijk dat de economische situatie van Limburg onrustwekkend werd. Dat was ongetwijfeld de reden waarom de Vlaamse Regering een paragraaf van het regeerakkoord aan Limburg wijdde. Ik citeer: ‘Omwille van de bijzondere uitdaging in de provincie Limburg wordt een nieuw geïntegreerd plan overeengekomen om het werkloosheidssurplus in Limburg weg te werken. De beschikbare Limburgse middelen, LRM, moeten onder meer daarvoor worden gebruikt en daarbij worden duidelijke afspraken gemaakt over de logistieke ontsluiting van de provincie.’

In juni 2004 – de periode van de regeringsonderhandelingen – telde Limburg 34.278 werklozen. In december 2004 waren er dat reeds 39.082. Dat is een stijging met bijna 5.000 eenheden in een half

jaar tijd. Dit illustreert ten overvloede dat de situatie met de dag verergert. Vertegenwoordigers van het bedrijfsleven voorspellen geen verbetering voor 2005, integendeel, de werkloosheid zal verder aangroeien. Dit is een bijzonder hoog cijfer.

De sterke groei van de werkloosheid – 14,5 percent op jaarbasis – is bijzonder beangstigend. Dit is beduidend meer dan in de rest van Vlaanderen. Limburg reageert vrij sterk op de conjunctuurgolven. Dat bleek ook al in het verleden. Sommigen beweren dat het goed gaat in het land van Verhofstadt, en dat Limburg samen met de conjunctuur zal heropleven. Limburg reageert immers ook in positieve zin. De statistieken zouden negatief beïnvloed zijn door de inschrijving van oudere werkzoekenden en PWA'ers. We mogen dat volgens sommigen niet zo negatief zien. Voor CD&V is er duidelijk wel iets aan de hand. Er is geen reden tot paniek, maar wel een sterke vraag naar een snel initiatief van de Vlaamse Regering.

De rest van Vlaanderen moet beseffen dat we stilaan in eenzelfde situatie verkeren als ten tijde van de mijnsluitingen. Ik geef u nog enkele cijfers. In Maasmechelen en Genk ligt de werkloosheid boven de 17 percent. We komen daarmee dicht bij het Luikse gemiddelde. De provincie Luik heeft het bijzonder moeilijk, dus er moet wat gebeuren. De mijn gemeenten zijn er nog erger aan toe dan de andere gemeenten in de arrondissementen Hasselt en Tongeren. Dat betekent dat daar een structureel probleem bestaat.

Limburg heeft geen goede ervaringen met de Limburgplannen en grootse acties. Er werd steeds veel beloofd, maar weinig gerealiseerd. Limburg kende in 2004 maar liefst 493 faillissementen, een stijging met bijna 14 percent. Dat is ook alweer het hoogste getal in Vlaanderen, met onder meer

Sauwens

– na Philips – informaticaproductent Sentinel waar 242 jobs verloren gingen.

Uit een bevraging van het VKW blijkt dat 30 procent van de Limburgse bedrijven die hebben gereageerd op de enquête, de voorbije 5 jaar reeds activiteiten verplaatst hebben naar het buitenland. Dat gebeurde in grote mate naar Oost-Europa, maar ook naar Azië. Meer dan een kwart van de bevraagde bedrijven denkt aan delocalisatie van aanzienlijke deelactiviteiten. Sommige zullen volledig verhuizen naar de lagelonenlanden. Bij nadere navraag blijkt dat de brutoloonkost, het negatieve fiscale klimaat en de overregulering in Limburg bijzonder zwaar wegen. Dat speelt ook in de rest van Vlaanderen, maar in Limburg meer omdat we daar vooral gericht zijn op industrie. Verder blijkt uit de cijfers dat meer dan de helft van de werklozen laaggeschoold is.

We zien de problemen op ons afkomen. Er is ook een stijging van de langdurige werkloosheid. We vragen daarom een initiatief van de regering. De sluiting van Philips Hasselt was een heel belangrijk signaal. Die sluiting werd vrijwel onmiddellijk gevolgd door de afslanking met 2.700 mensen bij Ford Genk. In dat bedrijf is de toestand min of meer gestabiliseerd, maar iedereen weet dat de situatie van de automobielsector bijzonder precair is. Een van de grotere vakbonden scoorde op een bepaald ogenblik de regering-Somers met één op negen. Van de negen afspraken in het actieplan werd er immers slechts één gerealiseerd.

Mijnheer de minister-president, het is hoog tijd dat deze regering een aantal stappen zet op basis van een puur objectieve analyse. Mijn interpellatie heeft trouwens niets te maken met een misplaatst provincialisme dat ons soms wordt verweten – als West-Vlaming zult u me wel begrijpen. U en uw ministers zijn reeds met heel wat zaken bezig: minister Keulen met huisvesting, minister Vandembroucke met onderwijs en tewerkstelling en minister Peeters zet de eerste stappen op het vlak van de infrastructuur. Ik beweer dus niet dat er niets gebeurt, maar de Vlaamse Regering moet de ambitie hebben om vanuit de eigen bevoegdheden een positief signaal te sturen aan de hele Limburgse gemeenschap. De centrale rol is voor u weggelegd. De Vlaamse Regering moet laten zien dat ze haar schouders onder de zaak zet en op korte termijn

via de start van het Limburgplan zal doen wat ze kan. Natuurlijk moet rekening worden gehouden met alle bekende internationale elementen die we niet zelf in handen hebben, zoals de koers van de euro en de dollar en de internationale conjunctuurelementen. Van de zaken die we zelf wel kunnen bijsturen, moeten we absoluut werk maken.

Het document dat anderhalf jaar geleden in Limburg vanuit het Limburgs Platform Werkgelegenheid werd opgesteld onder leiding van bestendig gedeputeerde Vandepuut, vormt een goede basis. Het was er onmiddellijk na de afslanking van Ford op gericht om een initiatief te nemen. Bent u het ermee eens dat het actieplan een basis of een stevige grondslag kan vormen voor een nieuw Limburgplan?

Bent u het ermee eens dat de algemene maatregelen zoals het wegwerken van de loonkosthandicap, waardoor we als grensprovincie bijzonder worden getroffen, de administratieve vereenvoudiging en het dereguleren van het vergunningenbeleid voor Limburg zeer belangrijk zijn?

Welke stappen heeft de Vlaamse Regering ondertussen gezet ter stimulering van jobcreatie in de Limburgse bedrijfsweld? Ik heb het niet alleen over de grotere bedrijven, maar ook over de honderden KMO's met investeringsplannen die graag een initiatief willen nemen, maar daartoe niet altijd de mogelijkheden hebben. Werden initiatieven genomen door de Vlaamse Regering om startende ondernemingen te ondersteunen? Heeft de regering initiatieven genomen om het onderwijs en de arbeidsmarkt beter op elkaar af te stemmen? Welke aandacht besteedt de Vlaamse Regering aan een aantal speerpuntsectoren zoals logistiek, multimedia, voeding, fruit, toerisme en automotive?

In het licht van het beter bestuurlijk beleid stellen we voor dat u delen van uw administratie onderbrengt in de provincies, want dat zou een serieuze besparingsactie zijn. De huurprijzen liggen daar duidelijk lager dan in de hoofdstad. In Nederland is die verhuis met succes gebeurd: belangrijke delen van de administratie werden naar Heerlen en Groningen overgebracht.

Welke initiatieven zult u nemen in de tertiaire en quartaire sector en in de sociale huisvesting?

Bieden de pas afgesloten werkgelegenheidsakkoorden mogelijkheden voor extra jobs in Limburg? Ik

Sauwens

heb u de getallen reeds gegeven. De stijging op anderhalf jaar tijd met 5.000 werklozen, vraagt initiatieven op korte termijn. Onder meer in de sociale economie zijn er nog heel veel niet ingevulde behoeftes. Het is zeer positief dat u een nieuw werkgelegenheidsakkoord hebt kunnen afsluiten, maar biedt het mogelijkheden om inspanningen te leveren voor de zwaarst getroffen provincie?

Wat ons allen zorgen baart, is de achterstand op het vlak van de rusthuisbedden: slechts 61 percent van de programmatienorm wordt in Limburg gerealiseerd. Het inhalen van die achterstand zou heel wat werkgelegenheid bieden in de bouwsector en in de welzijnssector.

Welke effectieve beslissingen werden genomen inzake de noord-zuidverbinding en de verkeerswisselaar in Lummen?

Welke rol ziet u nog weggelegd voor de universiteit van Limburg? Wat zal er gebeuren inzake het verankeren van wetenschappelijk onderzoek?

In het regeerakkoord is sprake van het gebruiken van beschikbare Limburgse LRM-middelen. Over hoeveel middelen spreken we? Nogal wat instellingen, ministers en organisaties willen beslag leggen op die middelen om hun toekomstplannen te realiseren. De middelen worden wellicht overschat door een deel van de publieke opinie en door collega's.

Als de Vlaamse Regering een afspraak maakt, is het dan niet beter dat de federale regering erbij wordt betrokken? Ik heb het nu in het bijzonder over het spoorwegendossier. Afspraken over betere verbindingen voor het personen- en het goederenvervoer zijn nodig. De achterstand is duidelijk. Het is daarom toch belangrijk om de federale regering te betrekken bij het Limburgplan.

Heeft de regering al contact gehad met de Europese instellingen opdat bij een volgend Europees programma van cofinanciering een aantal strategische projecten voort door Europa worden ondersteund?

In 1987 was de situatie erger dan nu. We moeten echter niet wachten tot de situatie even erg wordt. Kunnen we niet opnieuw de contractformule ge-

bruiken? Daarbij worden duidelijke verbintenissen afgesproken en contractuele afspraken gemaakt tussen de bestendige deputatie, de Vlaamse Regering, en desgevallend Europa en de federale regering, met een duidelijke budgettaire inhoud en een strakke timing.

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, ik voel me in dit overwegend Limburgs gezelschap een beetje als een vreemde eend in de bijt, al ligt Laakdal natuurlijk vlak bij de provinciegrens. Dat hier een aantal mensen van buiten de provincie aanwezig zijn die het dossier ter harte nemen, toont aan dat de interpellatie inderdaad geen voorbeeld is van misplaatst provincialisme.

Ik herhaal de situatieschets inzake Philips, Ford en dergelijke niet. Wel wil ik er even op wijzen dat ten tijde van het debacle rond Ford Genk een grote dynamiek is ontstaan in Limburg. Zowel sociale partners, vakbonden, burgemeesters als gemeentebesturen hebben een gezamenlijk actieplan ontwikkeld met een vrij ruim draagvlak. Dat zowel de vorige als de huidige Vlaamse Regering de zaak ter harte neemt, wijst op een politiek en maatschappelijk vrij ruim gedragen Limburgplan.

Ook de groene fractie heeft een heel pak voorstellen gedaan, waarvan een deel werd opgepikt. Het zijn voorstellen over bijvoorbeeld nieuwe milieutechnologie, over investeren in innovatie en onderzoek, in kleinere, minder kwetsbare KMO's, in openbaar vervoer, in plattelandsontwikkeling in het zuiden van de provincie en in de zorg- en de dienstensector.

Twee weken geleden pakte u, tegelijk met CD&V-Limburg, in de kranten uit met een Limburgplan, dat binnen de maand op tafel zou liggen. De heer Sauwens zou het schrijven, samen met collega's uit het Vlaamse en het federale parlement. Een paar weken later stelde sp.a 27 punten voor. Op die manier is een soort opbod ontstaan, en dat is jammer. Uw initiatief had als verdienste dat het dossier over het Limburgplan opnieuw op de agenda werd geplaatst. Dat is een goede zaak. We moeten er samen, Limburgers en niet-Limburgers, aan blijven werken.

Toch blijven er nog veel vragen over. Het is immers nog niet duidelijk wat uw plan concreet behelst. We

Daems

weten enkel wat we in de kranten hebben gelezen. Hoe nieuw is uw plan? Is het een kopie van het vorige Limburgplan van anderhalf jaar geleden? Als ik mag geloven wat de kranten schrijven, heb ik de indruk dat beide plannen goed overeenstemmen, maar dat er nu een federaal deel aan toegevoegd is. Een federaal tewerkstellingsplan voor gemeenten is op zich een goede zaak. Wat zijn de concrete resultaten sinds de afslanking van Ford Genk? Hoeveel ontslagen arbeiders zijn opnieuw aan het werk? Welke acties lopen nog om de resterende werkzoekenden opnieuw aan de slag te krijgen? Welke initiatieven uit het actieplan van de vorige regering die op termijn resultaat moeten boeken, werden reeds opgestart? Welke initiatieven uit dit plan bevinden zich nog in de voorbereidende fase? Welke initiatieven zal de Vlaamse Regering niet opnemen of uitvoeren?

Is het uw bedoeling om met het oog op de toekomst een breed, maatschappelijk overleg te organiseren met dezelfde partners als destijds? Dat is belangrijk om een nieuw draagvlak te krijgen en een gezamenlijk Limburgplan te ontwikkelen. Uiteraard interesseert ons als groenen vooral de langetermijnvisie van het plan. De heer Sauwens merkte op dat de situatie precair is. We zijn inderdaad afhankelijk van een aantal erg grote economische actoren. Hoe kunnen we ervoor zorgen dat de situatie minder precair wordt? Hoe kunnen we op de lange termijn gericht, duurzaam ontwikkelen en structurele keuzes maken door bijvoorbeeld meer te investeren in een aantal solide sectoren, in de KMO's, in het weefsel van sociale economie?

Mijn laatste vraag gaat over de financiering. U vertelde dat ook de LRM een belangrijke rol te spelen heeft. Ondertussen werd het geld van de LRM al meerdere keren beloofd. Wie zal een rol spelen? In welke middelen voorziet u? Wat zal de rol van de LRM zijn?

De voorzitter: Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, iedereen heeft de juiste intenties inzake de regio's in Vlaanderen. Het bewijs wordt geleverd door de verankering in het Vlaams regeerakkoord. We zijn daar heel blij mee. Het komt erop aan om de neuzen in dezelfde richting te laten wijzen. In het verleden werden al

heel veel plannen gemaakt en heel veel goede ideeën voorgesteld. De kernvragen voor elke regio zijn: op welke manier heeft een regio een achterstand opgelopen en hoe kan het Vlaams beleid anticiperen? In de vele plannen uit het verleden staan antwoorden, maar het zal de kunst zijn om de komende jaren de plannen zo concreet mogelijk te maken via actiepunten. We moeten ons beperken tot een aantal punten en mogen geen uitgebreide plannen opstellen die mooi zijn om te lezen en waarin we ons over de partijgrenzen heen kunnen vinden, maar die geen zoden aan de dijk brengen.

In die zin stemt het regeerakkoord mij hoopvol. Ik weet dat er op uw kabinet heel hard gewerkt wordt om dat te realiseren. Wat is uw timing? Wanneer gaat u met uw dossier naar de regering? Hoe snel kan dit dan worden uitgevoerd? We willen niet dat het snel gaat om ervan af te zijn, maar omdat het dringend is.

De voorzitter: De heer Peumans heeft het woord.

De heer Jan Peumans: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister-president, dames en heren, ik sluit me aan bij de analyse van de voorgaande sprekers. Welke strategie, welke aanpak hebt u voor ogen? Het regeerakkoord is zeer duidelijk.

Ik las zaterdag in de krant dat Antwerpen een toelage krijgt van de Vlaamse Regering voor de bouw van het Museum aan de Stroom. De uitbreiding van het Provinciaal Gallo-Romeins Museum moest vorig jaar met louter Limburgse middelen gebeuren.

Ik heb voor de aardigheid een reeks studies over Limburg bij elkaar geraapt. De lijst is niet limitatief. De studie van professor Allaert in opdracht van het VKW heb ik niet gevonden.

We hebben om te beginnen een Mobiliteitsplan Vlaanderen. Twee projecten daarvan zijn belangrijk voor Limburg – ik hoor dit al 20 jaar –, en dat zijn de verkeerswisselaar en de beroemde noord-zuidverbinding. Voor de verkeerswisselaar zijn de eerste kredieten ingeschreven in de begroting 2005. Minister Peeters heeft beloofd dat de noord-zuidverbinding er vóór 2007 komt; desnoods zou u zelf de eerste spade in de grond steken.

Professor Matthijs van de VUB heeft een uitgebreide studie gemaakt over de administratieve de-

Peumans

centralisatie van overheidsdiensten. Hij heeft perfect beschreven hoe we dat moeten aanpakken.

We weten al jaren dat de verhouding tussen de overheidsfinanciering voor wetenschappelijk onderzoek en de contractportefeuilles voor onderzoek in Gent en in Leuven veel positiever uitvalt dan in Limburg. Daar bestaan meer dan voldoende studies over. De inhaaloperaties worden echter niet gerealiseerd.

De Lisom, een dochter van de LRM, heeft onlangs een studie geproduceerd onder de naam Stimuli. Dat staat voor Spoor-, Transport-, Infrastructuur- en Mobiliteitsuitbouw Limburg. De studie kostte 548.977 euro. Limburg krijgt daarin tien prioriteiten op het gebied van de spoorwegen. Het decreet van 13 maart 2002 regelt de meerjarige investeringsprogramma's van de NMBS. Hoera, hoera, daar zijn Limburgse dossiers in opgenomen die door pre- en/of cofinanciering door de Vlaamse Regering op korte termijn kunnen worden uitgevoerd. Voor de Liefkenshoektunnel werd dit al goedgekeurd. Voor het rangeerstation in Zeebrugge werd dit al goedgekeurd. Wat belet ons om over te gaan tot co- of prefinanciering voor de Limburgse spoordossiers?

Op 14 december hebben wij minister Van Mechelen geïnterpelleerd over het rapport-Heller. Dit heeft 38.000 euro gekost. Ik heb het nog eens nagelezen, net als de interpellatie van 29 april 2004. Er werden elf projecten voorgesteld in het rapport, maar het is intussen een stille dood aan het sterven.

– *De heer André Van Nieuwkerke treedt als voorzitter op.*

Een zevende studie toont aan dat Limburg op logistiek gebied aan alle voorwaarden voldoet om een voortrekkersrol te spelen. Andere provincies krijgen te maken met congestie, maar Limburg heeft daar niet mee te kampen. Professor Sleuwaegen schrijft in zijn studie over de Europese distributiecentra dat Limburg nog heel wat potentieel heeft.

Het Limburgs Platform Werkgelegenheid heeft negen actiepunten. We hebben een Limburgplan. Ik heb ook nog een Limburgs Economisch-Strategisch Ontwikkelingsplan gevonden van de gewestelijke ontwikkelingsmaatschappij.

Ik som die studies op om aan te tonen dat we alle mogelijke analyses in Limburg in handen hebben. We weten perfect waar we sterk en waar we zwak in zijn. We weten perfect waar de uitdagingen zich voordoen. In plaats van opnieuw plannen te maken, moeten we nu eens in actie schieten. Ik geloof dat de buitenwereld met al onze studies en plannen begint te lachen. We moeten ze eens degelijk evalueren zoals dat gebeurde voor de Permanente Werkgroep Limburg. Op basis van die evaluatie moeten we de strategie bijsturen.

De voorzitter: De heer Boutsen heeft het woord.

De heer Thieu Boutsen: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, dames en heren, ik heb goed geluisterd naar de heer Sauwens. Er is niets verrassends aan zijn interpellatie na alles wat de afgelopen weken in de pers verscheen. Hij vraagt naar een Limburgplan. CD&V wil zich momenteel in Limburg profileren met een zoveelste Limburgplan. Ze proberen als eersten uit de startblokken te komen maar ze worden afgevlagd omwille van een valse start. De sp.a- en VLD-vriendjes waren nog niet klaar en willen tegelijk kunnen vertrekken. Het Vlaams Belang mocht niet aan de start verschijnen. Dat is spijtig. Maar het geeft ons de kans om langs de kant toe te zien en te merken hoe er met de ellebogen wordt gewerkt, en wie er fout heeft aan valpartijen, want die zullen er komen.

Mijnheer Sauwens, CD&V-Limburg werkt aan een Limburgplan. Minister-president Leterme gaat nog deze maand zijn Limburgplan voorstellen. Ondervraagt u de minister-president over het plan dat hij zelf geschreven heeft? Gaat u als speler op het veld even aan de zijlijn om aan de trainer te vragen hoe het moet?

Mijnheer de minister-president, zolang ik leef, heb ik niets anders geweten: CD&V heeft het in Limburg voor het zeggen. CD&V bezet zo ongeveer de hele bestendige deputatie. CD&V heeft altijd de gouverneur geleverd. CD&V is altijd goede vriendjes geweest met het VKW. CD&V heeft zich altijd laten beïnvloeden, erger nog, het heeft zelfs naar de dictaten van het ACW geluisterd. CD&V levert in de meeste gemeenten de burgemeester, trouwens ook in Maasmechelen, waar het niet goed gaat. CD&V heeft de hele Limburgse administratie bevolkt. CD&V is ruimschoots aanwezig geweest in de regeringen.

Boutsen

Wat zien we na zoveel jaren? Er is niets gebeurd aan het klaverblad, niets aan de IJzeren Rijn, niets aan de noord-zuidverbinding. Er is geen gestalte gegeven aan zoveel toekomstcontracten. Limburg telt nog altijd de hoogste werkloosheidsgraad. Limburg telt nog altijd het hoogste aantal faillissementen. De LRM-middelen zijn zo goed als opgesoupeerd. Na zoveel jaren zijn er inderdaad al zoveel studies besteld. Na zoveel jaren zijn er al zoveel managers aangeduid en rijkelijk beloofd.

Ik wil er één aanhalen. Vandaag kon ik – pas na lang aandringen bij de voorzitter van het parlement – het contract met de heer Heller inkijken. Ik mocht geen kopie nemen. Twee zaken vielen me op. De heer Heller moest tweemaal rapporteren, een eerste keer tegen 31 december 2003 en een tweede keer tegen eind maart 2004. Ik heb maar één rapport gezien. Dat contract kostte 38.000 euro. Verder las ik dat de LRM administratieve ondersteuning moest verlenen aan de heer Heller. Waarvoor hebben we de heer Heller nodig als de LRM het rapport opmaakt? Waarvoor moeten we dan 38.000 euro exclusief BTW betalen?

Met de trein ligt Limburg nog een uur te ver van Brussel. Na zoveel jaren moeten we nog altijd luisteren naar het koor van de hoogmis. De hoogmis komt wekelijks terug, maar verschilt nooit van de vorige. Mijnheer de minister-president, u gaat samen met uw partners van de andere – evenmin geloofwaardige – meerderheidspartijen het zoveelste Limburgplan opmaken. U zult dat plan in de actualiteit houden tot aan de gemeenteraadsverkiezingen. Bij de daaropvolgende verkiezingen zult u het nog eens ophalen. De hoogmis van deze zondag verschilt niet van die van vorige zondag.

Toch, beste Limburgers, moet er iets gebeuren. Ik kan me vinden in de voorstellen van de heer Sauwens. Ik wil er nog iets aan toevoegen. De horeca moet maximaal worden ondersteund, zeker op het vlak van tewerkstelling. Door de vlucht van de fabricatie naar de lagelonenlanden moeten middelen worden vrijgemaakt om de handelsactiviteiten op te drijven. Als we niet meer bij machte zijn om producten te fabriceren, moeten we toch in de mogelijkheid worden gesteld om de elders gefabriceerde producten naar hier te halen en aan concurrentiële prijzen te verhandelen.

De werken aan het klaverblad, de spoorwegen en de noord-zuidverbinding moeten nog vóór de verkiezingen worden aangevat. Na de verkiezingen komt het er niet meer van, daar geloof ik niet in. De LRM moet dringend haar participaties herzien. Waar het kan, moet ze uittreden, om zo middelen vrij te maken voor nieuwe initiatieven. Zolang de LRM erkend is als reconversie maatschappij, moet Limburg kunnen genieten van extra loonlastenverlaging als een wezenlijk deel van de reconversiemogelijkheden. Limburg moet opnieuw worden uitgeroepen als reconversiegebied.

De gebieden die als toeristisch gebied kunnen worden erkend, moeten in kaart worden gebracht, dit om de plaatselijke kleinhandel meer mogelijkheden te bieden. Startende ondernemers moeten een beroep kunnen doen op bibbergeld. De startende ondernemer krijgt bij de bank meestal te weinig geld. Hij moet daarom een beroep kunnen doen op een fonds dat geld met een hoge risicograd investeert. De landbouwers moeten zich kunnen bezighouden met landbouw en niet met overtollige administratie. Er moeten middelen worden vrijgemaakt voor de tewerkstelling van laaggeschoolden in bijvoorbeeld het natuurpark Hoge Kempen.

Laat één zaak duidelijk zijn, mijnheer de minister-president, Limburg is niet gebaat bij een periodiek Limburgplan. Limburg is gebaat bij daadwerkelijke initiatieven die snel zichtbaar zijn.

De voorzitter: De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, ik sluit me graag aan bij de woorden van de collega's uit Limburg, met uitzondering van een aantal beschouwingen van de heer Boutsen.

Ik woon in Diest en die stad behoort niet tot Limburg. Het is de zogenaamde 'poort van Limburg' of 'achterpoort van Vlaams-Brabant'. Ik wil in dit debat ook aandacht vragen voor de randregio's met dezelfde sociaal-economische kenmerken. De sociaal-economische situatie verandert immers niet aan een provinciegrens. Alles heeft meer te maken met regionale accenten dan met administratieve grenzen. In het verleden hebben we in het licht van de Europese structuurfondsen een paar keer meegemaakt dat in een regio die wordt erkend, leegzuigeffecten optreden tegenover de aangrenzende regio's. Limburg wordt al veel langer er-

Laurys

kend als ontwikkelingszone dan het Hageland als plattelandsontwikkelingszone. Dat had tot gevolg dat een aantal bedrijven verhuisden uit het Hageland naar Limburg. Het laatste voorbeeld dat ik daarvan kan geven, is de firma Euroshoe. Die is verhuisd van Diest naar Beringen, want daar zijn de voorwaarden beter en makkelijker.

Ik steun de vragen van de collega's, maar vraag ook aandacht voor de randregio's met dezelfde sociaal-economische kenmerken en voor de leegzuig-effecten op die randregio's.

De voorzitter: Minister-president Leterme heeft het woord.

Minister-president Yves Leterme: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, ik zal me concentreren op de stand van zaken, ik zal de woorden van de heer Peumans in acht nemen en proberen geen dingen te zeggen die over anderhalf jaar totaal ongeloofwaardig klinken en ik zal het niet zozeer hebben over intenties, beleidsvooruitzichten of -plannen, maar wel over de aanpak die we zullen volgen en de middelen die we zullen inzetten.

De heer Sauwens verwees naar de uitgangssituatie en naar het regeerakkoord. De bedoeling aan de basis van de paragraaf over Limburg in het regeerakkoord, bestaat erin om het surplus aan werkloosheid, de afstand in trendgroei aan beide zijden en de negatieve afwijking van Vlaamse gemiddelden via een gecoördineerde aanpak en maatregelen aan te pakken.

De Limburgse economie is erg conjunctuurgevoelig. In de periode tussen 1997 en 2002 werd bijvoorbeeld de sluiting van de KS vrij goed opgevangen en was er een heel positieve evolutie op zowel het vlak van werkzaamheid als van werkloosheid, maar nadien was er een heel sterke toename van de werkloosheid. Heel wat ondernemingen sloten, er was jobverlies en ook het jobaanbod daalde.

Een ander kenmerk van de Limburgse economie is de vrij sterke afhankelijkheid van buitenlandse multinationals. Onze regio concurreert met andere inzake de locatie van extra investeringen. Dat geldt voor de Antwerpse haven, maar ook voor de Limburgse economie. De effecten in Limburg zijn misschien groter, want de economie is er meer

afhankelijk van de gang van zaken bij een aantal internationale ondernemingen.

Het is ook belangrijk dat op het vlak van de dienstensector, Limburg, een beetje parallel met mijn regio, een achterstand kent.

Zelfs bij hoogconjunctuur is er nog altijd een stukje meer werkloosheid in Limburg. Daaruit blijkt dat boven op het normale beleid van de Vlaamse overheid, nood is aan een specifieke aanpak – vandaar de paragraaf in het regeerakkoord over Limburg.

Ik kom nu tot de stand van zaken. Ik spreek de heer Daems tegen, die stelde dat ik op 14 januari in de pers uitpakte met een aankondiging. Dat klopt niet. Ik heb niets gezegd. Ik heb over het Limburgplan nog maar één verklaring afgelegd: tijdens een middagontmoeting met het VKW in oktober of november. Toen verklaarde ik dat we tegen de zomer van 2005 over een Limburgplan zouden beschikken. Ik verklaar hier in aanwezigheid van de journalist in kwestie, dat het artikel in het Belang van Limburg totaal fout was. Het is dus niet omdat iets in het Belang van Limburg staat, dat het juist is. Het is nodig om selectiviteit aan de dag te leggen bij het hanteren van bronnen.

Het is de bedoeling om tegen de zomer een geheel van maatregelen te hebben. Dat werd altijd al zo afgesproken. We zullen starten met een evaluatie en doorgaan met een aantal zaken die reeds lopen. We willen tegen medio 2005 dat de projecten die we willen realiseren voor Limburg, zijn afgelijnd en vertaald in concrete, cijfermatig onderbouwde voorstellen. Ook de nodige budgettaire engagementen moeten worden genomen, het overleg moet achter de rug zijn en de projecten moeten virtueel klaar zijn voor uitvoering.

Het Limburgplan zal maar kans op slagen hebben indien overleg werd gepleegd. De voorbereidende gesprekken zijn bezig. Ze hebben reeds plaatsgevonden met de sociale partners, met de leden van de bestendige deputatie, onder wie de heer Vandeput, en met de gouverneur. Er zal ook overleg worden gepleegd met de belangrijkste kabinetten. We concentreren ons op de bevoegdheidsdomeinen waarvan de meeste inspanningen kunnen worden verwacht. Heel binnenkort is er, op mijn initiatief en in samenspraak met minister Keulen, een overleg gepland tussen de betrokken ministers van de Vlaamse Regering en de heren Vandeurzen, Stevaert en Dewael

Leterme

om de inhoud van het toekomstig plan voor Limburg af te lijnen.

Uiteraard moeten we starten vanuit objectieve situaties en evaluaties van de stand van zaken. Die zijn voorhanden. De GOM heeft een stand van zaken opgesteld. Ook de administratie Planning en Statistiek heeft een geactualiseerd dossier opgesteld.

Wat de contouren van het Limburgplan betreft, wil ik sterk benadrukken dat het niet onze bedoeling is om opnieuw het warm water uit te vinden. We willen niet van nul herbeginnen. Het klopt dat er al heel wat plannen en studies werden opgesteld. Met vallen en opstaan werd ook al een en ander gerealiseerd. Uit dat vallen en opstaan moeten de nodige lessen worden getrokken. We moeten vertrekken vanuit de ervaring.

Het is de bedoeling om enerzijds een aantal bestaande projecten in het licht van Lisom en LRM waar mogelijk te versnellen. Anderzijds willen we ons heel sterk concentreren op de prioriteiten waarover nu reeds een consensus bestaat in de provincie. Ik heb de indruk dat het document dat ten tijde van de gebeurtenissen bij Ford werd opgesteld onder leiding van de heer Vandeput, een heel valabel document is. We moeten nagaan welke punten kunnen worden geconcretiseerd en uitgevoerd.

Mijnheer Sauwens, we zullen dus proberen om concrete projecten te formuleren en de overheid zal een inspanningsverbintenis opnemen in het Limburgplan. Dat is niet hetzelfde als een resultaatverbintenis, want er spelen meerdere variabelen als het gaat over doelstellingen op het vlak van tewerkstelling en werkloosheid, zoals de wereldconjunctuur en de concurrentiekracht van onze economie. De Vlaamse overheid wil wel duidelijke inspanningsverbintenissen naar voren schuiven.

Belangrijk om te benadrukken is dat het niet mijn intentie is om speciaal daarvoor nieuwe, bijkomende structuren uit te bouwen. Ik wil de bestaande structuren aanwenden voor het creëren van een draagvlak en voor de input van Limburgse levende krachten bij het plan. Wel is het zo dat de nieuwe structuren voor streekontwikkeling die overal in Vlaanderen worden uitgebouwd voor bedrijfsbegeleiding en streekontwikkeling, voluit hun rol

moeten kunnen spelen. Het is trouwens een heel mooi dossier om die structuren onmiddellijk aan het werk te zetten. Ik kan u ook melden dat de erkenning van het dossier ERSV-Limburg deze of volgende week vrijdag op de agenda van de ministerraad zal staan.

Voor mij en de Vlaamse Regering is het van heel groot belang dat dit plan wordt gedragen door alle levende krachten in Limburg, vanuit hun ervaring als sociaal-economische partner en vanuit hun bestuurservaring in de provincie Limburg. Er moet een politieke consensus worden gevonden. Ik ga dus niet in op elementen van partijpolitiek, want daar worden de Limburgers absoluut niet beter van. Het plan moet een breed draagkracht hebben. We mogen niet aan profilering doen, maar moeten aan de toekomst van Limburg denken. Het moet bovendien een plan zijn van de volledige Vlaamse Regering. Een aantal belangrijke accenten hebben te maken met de bevoegdheden onderwijs, zorg en zo meer.

Ik ga niet vertellen welke concrete projecten worden voorbereid, want het is mijn gewoonte om eerst goed overleg te plegen in de regering en om me te laten adviseren voor iets wordt vastgelegd en aangekondigd. Op basis van de eerste inventaris van de bevraging, van de contacten in de regio, is gebleken dat vijf assen van cruciaal belang zijn voor het verder wegwerken van de achterstand in de sociaal-economische ontwikkeling van Limburg en dus voor de groei van de tewerkstelling en welvaart in Limburg.

De eerste as is het wegwerken van de infrastructuurle knelpunten en het bevorderen van de logistieke ontsluiting van Limburg. Voor dat laatste moeten we iets verder durven kijken dan de provinciegrens, bijvoorbeeld ook naar de Kempen en Vlaams-Brabant. Over Lummen en de noord-zuidverbinding zullen in het verlengde van een aantal uitspraken en van een aantal budgettaire voorzieningen, al dan niet in het licht van het meerjarenprogramma of van de begroting, duidelijke engagementen van de Vlaamse Regering moeten worden genomen. Wellicht moeten we ook debatten voeren met de NMBS en de federale overheid. Ik sluit prefinanciering of andere mogelijkheden niet uit.

De tweede as bestaat uit de innovatie en de spin-offs in Limburgse bedrijven. De Vlaamse overheid levert een heel belangrijke inspanning om

Leterme

de Barcelona-norm te halen. Dat betekent een budgetgedreven beleid inzake wetenschapsbeleid en innovatie. Minister Moerman denkt erover na hoe we er zeker van kunnen zijn dat de belangrijke extra middelen bijzonder goed kunnen worden aangewend. Spreiding en clustering over heel Vlaanderen inzake specifieke activiteiten die aanwezig zijn ter plekke en specifiek zijn voor de regio, behoort tot de mogelijkheden. Limburg bezit zeker een aantal activiteiten die in aanmerking komen voor clustering. Limburg moet zijn deel krijgen van de extra middelen die we injecteren in innovatie en wetenschappelijk onderzoek. Uit de cijfers blijkt dat het een bepaalde achterstand ten aanzien van Vlaanderen heeft weg te werken.

De derde as is de relatie tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Minister Vandenbroucke zal daarover een aantal voorstellen uitwerken. In het licht van het werkgelegenheidsakkoord werden reeds een aantal mogelijkheden benut, denken we aan het mobility centre in Genk. Het werkgelegenheidsakkoord biedt mogelijkheden om specifiek in Limburg via projecten en toepassingen iets extra te doen. Ook het wegwerken van de achterstand bij de deelname aan het hoger onderwijs maakt deel uit van de derde as van het Limburgplan.

Over de vierde as is er ook een consensus in de regio. We moeten iets meer dan vroeger aandacht besteden aan de uitbreiding van het aanbod voor ouderen, intramuraal en extramuraal. Zeker intramuraal moet een achterstand worden ingehaald en is de vraag groter in Limburg. Ook op het vlak van sociale huisvesting moet een achterstand worden weggewerkt. De bevoegde minister kan terzake vanuit zijn beleidsdomein voor een input in het plan zorgen.

Ten slotte zullen we de kernsectoren van de Limburgse economie ondersteunen: logistiek, innovatie, wetenschapsbeleid, toerisme, platteland en landbouw. Ik ben van plan om in mijn domeinen heel concrete projecten op te zetten, onder meer de zogenaamde modulering van de steun aan de landbouwsector. In het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid komen daar nieuwe mogelijkheden.

Op die vijf assen zal het Limburgplan worden gebouwd. Er zal heel wat overleg zijn. We gaan het

warm water niet uitvinden, maar leren uit het verleden. Wat goed is gelopen, moeten we voortzetten. Lacunes moeten we opvullen. We hebben genoeg gestudeerd, we hebben voldoende materiaal. We moeten nu concrete projecten uittekenen.

Er was een vraag over de herstructurering van Ford. Er zijn 2373 mensen terug op de arbeidsmarkt gekomen: 2031 ex-Ford-werknemers en 342 uit de toeleveringssector. Eind vorige maand was 70 procent – of 1678 personen – terug te vinden in de VDAB-bestanden. De overige 30 procent is onmiddellijk aan het werk gegaan, ofwel ziek en dus niet beschikbaar voor de arbeidsmarkt. Van die groep van 70 procent zijn er 787 of ongeveer de helft uitgestroomd, de meesten hebben een job gevonden en zitten dus niet meer in de werkloosheidsstatistiek. Een groep van 891 is nog werkzoekend. De overblijvende 63 zijn niet beschikbaar of hebben werk gevonden. De ex-werknemers zonder werk kunnen om- en bijscholing volgen: 224 volgen persoonsgerichte training, 168 volgen een IBO en 223 de beroepsopleiding. Momenteel zijn er nog 97 bezig aan een opleiding en 133 wachten op een opleiding. Nog eens 1429 werkzoekenden schreven zich in voor de aangeboden outplacementbegeleiding.

Over de financiering moeten we nog afspraken maken in de Vlaamse Regering. Dat zal gebeuren bij de budgetcontrole in dezelfde periode als de behandeling van het Limburgplan. We hebben naast de middelen uit de begroting ook de LRM en de Lisom. Tot en met 2006 hebben we EFRO- en ESF-middelen voor 32 miljoen euro. Daarna zijn we afhankelijk van de besluitvorming over de financiële perspectieven. Het debat over pijler-1a en -1b is volop bezig. Pas daarna zal duidelijk zijn hoeveel geld er nog beschikbaar is voor Limburg.

Het plan moet breed gedragen zijn. Het moet gericht zijn op concrete engagementen en realisaties. De Vlaamse Regering moet een inspanningsverbintenis aangaan. Tegen de zomer moeten we daarmee klaar zijn. We zullen overleg plegen met alle betrokkenen en ons baseren op het werk van het Limburgs overlegplatform. We moeten een inhaalbeweging maken voor Limburg. Dat kan een succes worden.

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Ik dank u voor uw uitgebreid antwoord, mijnheer de minister-president. U wilt

Daems

werk maken van de negatief afwijkende trend in Limburg. Ik sluit me aan bij de heer Laurys. Dit is evenzeer in het belang van de omliggende regio's.

U wilt doorgaan op de studies en gegevens die voorhanden zijn. Die indruk kreeg ik niet uit de krantenartikels die ik las. De heer Sauwens heeft voor zijn beurt gesproken. De Vlaamse Regering heeft een andere timing voor ogen. U onderkent de precaire economische situatie van Limburg – vooral door afhankelijkheid van multinationals – en ziet deze als een uitdaging en kans om meer werk te maken van meer duurzame, ecologische, sociale en economische initiatieven. Het Limburgplan omvat veel activiteiten in die zin. Misschien werd één aspect wat verwaarloosd, en dat is de steun aan KMO's. Zij zullen immers minder delokaliseren.

Eén zaak is mij nog onduidelijk. Bent u van plan om nog een streekoverleg te organiseren vooraleer u definitief van start gaat? Het lijkt me opportuun om dat te doen en samen te werken met alle levende krachten. Wij zijn vragende partij om daarin een rol te spelen.

Tot slot roep ik de democratische partijen uit om samen een met redenen omklede motie te schrijven.

De voorzitter: De heer Sauwens heeft het woord.

De heer Johan Sauwens: We zullen morgen rond de tafel gaan zitten en nagaan of we tot een gezamenlijke motie kunnen komen.

Ik spreek niet voor mijn beurt, mijnheer Daems. Als volksvertegenwoordiger en als lid van de grootste politieke partij in Limburg, heb ik het recht om te wijzen op de verontrustende economische cijfers. Zo zit de politiek in elkaar. Ik kies voor constructieve samenwerking. Ik heb het volste vertrouwen in de aanpak van de regering. Niemand kan ons kwalijk nemen dat we de druk op de ketel houden. Daartoe zal ik hier het woord blijven voeren.

De voorzitter: De heer Peumans heeft het woord.

De heer Jan Peumans: Ik dank u voor uw zakelijk antwoord, mijnheer de minister-president. Limburg heeft geen behoefte aan grootse uitspraken en beloftes. U noemt het een inspanningsverbintenis. Ik heb daar het volste vertrouwen in. Het verheugt me dat u niet opnieuw het warm water wilt uitvinden. Dit is een trendbreuk. Ik kijk uit naar de zomer.

De randregio's zullen wel degelijk meewerken. De distributie van de stroom gebeurt in Laakdal. Dat is al tekenend. Wij zijn bezorgd om de grensgemeenten.

De voorzitter: De heer Boutsen heeft het woord.

De heer Thieu Boutsen: Mijnheer de minister-president, ik wil nog eens aandringen op de erkenning van Limburg als reconversiegebied. Dat biedt enorme mogelijkheden voor een hele reeks projecten. Als enige democratische partij wil ik een motie aankondigen.

De voorzitter: Minister-president Leterme heeft het woord.

Minister-president Yves Leterme: We zijn zeker bereid, mijnheer Daems, om verder overleg te plegen. Dat is evident. Ik ben niet echt van plan om daartoe bijkomende structuren te creëren. Er zijn voldoende instellingen en structuren voorhanden: het VLAO, de SERR's en de ERSV's. We zullen zorgen voor een breed draagvlak.

De heer Rudi Daems: Het is inderdaad niet de bedoeling om nog een nieuw orgaan op te starten. De resoc's kunnen een interessante kapstok zijn, maar zo'n comité kan op verschillende manieren worden samengesteld. Sommigen bekijken dat vrij eng sociaal-economisch. Ik ben voorstander van een zo groot mogelijk draagvlak. Ik vind dat ook sociaal-culturele organisaties betrokken moeten worden bij bijvoorbeeld de streekontwikkeling.

Minister-president Yves Leterme: Dat moet elk resoc zelf uitmaken. Volgens het principe van de subsidiariteit ligt het initiatief bij de streekverantwoordelijke.

Met redenen omklede moties

De voorzitter: Door de heer Sauwens, door de heer Daems en door de heer Boutsen werden tot besluit van deze interpellatie met redenen omklede moties aangekondigd. Ze moet zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 14.39 uur.*

HANDELINGEN

De handelingen zijn het woordelijk verslag van de plenaire vergaderingen en van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties en vragen om uitleg.

Ze worden in twee edities uitgegeven:

- de eerste, met witte kaft, bevat de handelingen van de plenaire vergaderingen;
- de tweede, met witte kaft en met bovenaan links de letter C met een chronologisch volgnummer, de vermelding van de commissie met het volgnummer van de vergadering per commissie, bevat de handelingen van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties en vragen om uitleg. Per commissie en per vergadering wordt een editie van de handelingen uitgegeven.

FIN : Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
SFIN : Subcommissie voor Financiën en Begroting
BRU : Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand
BIN : Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetevaluatie
WON : Commissie voor Wonen, Stedelijk Beleid, Inburgering en Gelijke Kansen
BUI : Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme
OND : Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie
CUL : Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
WEL : Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
ECO : Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie
SWAP: Subcommissie voor Wapenhandel
LEE : Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed
SLAN: Subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid
OPE : Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie

